

בעזהשי"ת

גלי מסכתא

הוכן ע"י ת"ח א' מיקירי ירושלים והופץ על ידי כולל עיון הדף
עיקר כללי מסקנת הסוגיות [ומקורות]
מיועד לאלו שלמדו הסוגיא לתועלת חזרה מקוצרת ושינון

מסכת שבועות

כללים לשימוש

[] = מקור או טעם הדבר
() = הוספת פרט או תוספת ביאור
להל' = להלכה (כמובן לא למעשה)
מדאורייתא = מדאורייתא
לרש"י = שיטת רש"י כשתוס' חולקין - עי' בספר סיכומי גפ"ת את שיטת תוס' (וגם לעיקרי החידושים שבתוס')

בפעם הראשונה כדאי לדקדק מאד בדברי הסיכום כדי לתפוס מלא המובן לאור מה שלמדת בפנים הגמרא, ואח"כ לחזור בקלות הרבה פעמים שיהיו מחודדין בפיה.

נא להכניס השמטות החשובות בעיניך
נא להעיר הערות

©

כל הזכויות שמורות
תש"ס

כתובת להערות :

גפ"ת, רח' חזון איש 36
פעיה"ק ירושלים תובב"א
טל: 02(571-2016)

פ"ו שבועת הדיינין

גמ' לח: - מא.

שבועת מודה במקצת - לר' חנינא בר אידי בשם, לרבנן אפי' בכינוי וצריך נקיטת חפץ - ס"ת, ולת"ח בתפילין לכתחלה ולת"ח מיושב, בכל לשון, מאיימים חומר שבועת שקר, על דעת המקום וב"ד

{ ואת אשר איננו - דורות הבאים וגרים ומצות העתידות; כה"ע נזדעזע בלא תשא }

בשאר עבירות ענשינן רשעים דמשפחה בדין חמור, רשעים דעלמא (בלא מיחו) בדין קל, וצדיקים דהכא ודהכא פטירי

אבל בשבועה רשעים דמשפחה כדינו, דעלמא בדין חמור, וצדיקים דהכא ודהכא בדין קל

הנשבע והמשביע נקראים רשעים [שבועת ה' תהיה בין שניהם]

(רש"י - נענש שלא דקדק למסור ביד נאמן ובאו לידי חלול ה')

רב - טענה ב' מעה כסף ופרוטה, וצריך כפירה ב' כסף והודאה פרוטה [כסף - אם אינו ענין לטענה תנהו לכפירה]

שמואל - טענה ב' כסף, כפירה פרוטה והודאה פרוטה [כסף או כלים (ב') - כי הוא זה]

שבועת עד אחד - אפי' טענת פרוטה [כשב' מחייבין ממון, א' מחייב שבועה]

טענו חייטים והודה שעורין פטור [כי הוא זה] ופטור מדמי שעורין, ולר"ג חייב

טענו חייטים ושעורין והודה שעורין - שמואל - חייב

לר' חייא ב"א לר' יוחנן - פטור (ולאדמון חייב)

מערים וקפץ להודות בשעורין לפני שגמר תביעתו לחטין [שעורין - חייב]

טענו כדי שמן והודה בקנקנים - אדמון ור"ג - ישבע [ממין הטענה], וחכמים חולקים

טענת כלים - שמואל - אפי' ב' מחטין [כלים - דבר חשוב אפי' לא ב' כסף] (לרש"י א"צ חשוב)

ר"נ - שבועת היסט על כופר הכל [חזקה דאין תובע בכדי - ומעיו דאשתמוטי]

לרב חביבא דוקא בדאיכא דררא דממונא (הודה ולמחר אמר נתתי)

נ"מ בין שבועה דאו' לדרבנן: בדרבנן מפכינן ("השבע וטול") (למב"ר אשי אף בדאו'), לא נחתינן לנכסי' (ב"איני נשבע") אלא שמתא ומלקות (לר' יוסי נחתינן), לא מפכינן בשכנגדו חשוב

[תקנתא לתקנתא], לרש"י כתובות - א"צ למינקט חפצא בידו

ר"פ - יכול הלזה לתבוע שבועה ממלוה דהשטר אינו פרוע (ובשטר פגום (מקצתו פרוע) טענינן ללוה כן), חוץ ממלוה ת"ח - לא מזדקקין לדיני'

רש"י לט. - מ:

"איני נשבע" - לרש"י - יכול לחזור קודם שיצא מב"ד אבל לא אח"כ

טוענו מטבע כסף (ולא משקל) והודה מטבע נחשת - לרש"י - כולהו מטבע ממין הטענה

הכופר בפקדון (ועדים אומרים דזה בידו) פסול לעדות אפי' לא נשבע, דמשעה שכפר חשוד אממונא

גמ' מא. - מב:

רב אסי, רב פפי בשם רבא - מלוה בעדים צריך לפורעו בעדים (אבל לא התובע בעדים),

לג' רב יוסף - דוקא באמר אל תפרעני אלא בעדים

שמואל, ר"פ בשם רבא - יכול לומר פרעתין בפני עדים והלכו למדה"י (כר"י בן בתירא)

תפרע לי בפני ראובן ושמעון ופרע בפני ב' אחרים - לאביי נאמן, לרבא אינו נאמן (לרש"י - כשמלוה טוען עדי שקר הם)

"להד"מ" והביא עדים שלווה ופרע - אביי - פטור, רבא - לא לויתי כלא פרעתי

לא רמיא אאינש אם שילם בעדים וממילא אינו הוחזק כפרן
אבל כן רמיא שער המכירה כששילם מטלטלי

"מה שפרעת סיטראי" (מחויב אחר) - ר"נ ורב ששת בדר"א - איתרע שטרא, ר"פ ורב פפי - לא איתרע,
להל' איתרע אא"כ יש לו מגו לומר להד"מ

לוה שאמר "נאמן אתה עלי שלא התקבלתי" ושילם בפני עדים -
אביי ורבא - מלוה נאמן, ר"פ - לא נאמן יותר מעדים
"כבי תרי" ושילם בפני ג' - ר"פ - ג' עדיף, רב הונא בדר"י - תרי כמאה ומלוה נאמן אא"כ פירט ג'
ושילם בפני ד' וכו'

טענו כלים וקרקעות והודה במקצת כלים - מגלגלין שבועה על קרקעות ג"כ
אין נשבעין על טענת חש"ו [כי יתן איש] חוץ מקטן שבא בטענת אביו ואמר ברי לי לראב"י (וחכמים
חולקים [משיב אבידה - דמעזיז לבנו לכפור הכל])

נשבעין ליפרע מנכסי יתומים, מנכסי הקדש [בבריא חיישינן לקנוניא על הקדש]

גמ' מב: - מד:

אין נשבעין על קרקע, שטרות, עבדים, הקדש
וכן אין בהן: כפל [כפ"כ - מעין שה ושלמה, רעהו], ד' וה' [לא ג' וד'],
שבועת שומר חנם [כפ"כ - מעין כסף או כלים, רעהו],
תשלמי שומר שכר [כפ"כ מעין חמור או שור או שה, רעהו],
לר"ש נשבעין על קדשים שחייב באחריותן [רש"י - גורם לממון כממון]

לר"מ ענבים העומדות להבצר דינם כמטלטלים, וחכמים חולקים

נשבעין רק בטענה וכפירה בדבר שבמדה ושבמשקל
לאביי - אף בטוען בית ז' מלא ומחזירה חסירה, ורבא חולק

טוענו מנורה בת י' ליטרין והודה בת ה' = ממין הטענה [יכול לגוררה עד ה']

טענת וכפירת מלוה על משכון שנאבד נמדדות ע"י ההפרש בין הלואה להמשכון
וכשהלוה מודה במקצת המלוה נשבע תחלה שאינו ברשותו ואח"כ ישבע הלואה כמה היה שוה
[שמא יוציא הפקדון (לרש"י - ולא דקדק ויפסלנו לעדות ולשבועה)]

שמואל - אבד משכוננו - לא גבי הלואה, חוץ מב' משכונות והחזיר א' דיכול לשלם שווי השני, או
בדפריש דרק שוויו
ר"נ - אפי' ב' משכונות - כ"א כנגד חוב חוץ מקתא ונסכא (לרש"י - הנסכא בת פרעון היא וקבלו לשוייה)
נהרדעי - אפי' קתא ונסכא כ"א כנגד

אבד משכוננו - ר"א - לא איבד כלום, ר"ע - איבד הכל
[מח' בדשמואל (לרש"י - לר"א משכון שאינו שוה כל החוב אינו אלא לזכרון דברים), בדשוה כל החוב ומח'
אי הוי כשומר חנם או שומר שכר (שכר מצוה, לפי' א' אפי' במלוה צריך למשכון (לרש"י -
במשתמש בו בנכיתא))]

ומודה ר"א במלוה בשטר דאיבד המשכון, איבד מעותיו [לרש"י - לשם משכון קבלו דאינו צריך לו לזכרון
דברים ואיבד כל החוב]

מלוה אמשכון - רשב"ג - אינו משמט, לרבי אם שוה פלגא משתמט (מח' אם אינו משמט כולו או
כנגדו, כנגדו או כלום)